

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

M VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT

Ing. Peter Paľaga, Dis.

Regionálna výchova v geografii 3

Vydavateľ:

Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01 Bratislava

Autor UZ:

Ing. Peter Paľaga, DiS.

Kontakt na autora UZ:

ZŠ E. B. Lukáča, Šahy

Mailová adresa: petoeu@centrum.sk

Názov:

Regionálna výchova v geografii 3

Rok vytvorenia:

2014

**Oponentský posudok
vypracoval:**

<PaedDr. Beata Bazalová>

ISBN 978-80-565-1053-7

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah

Prac.list. č.1 – Doprava

Prac.list. č. 2 – Cestovný itinerár

Prac.list. č.3- Doprava a internet

Prac.list. č.4 – Dopravné značky

Prac.list. č.5 – Európska únia

Prac.list. č.6 – Štáty a vlajky EÚ

Prac.list. č.7 – Zaujímavosti o EÚ

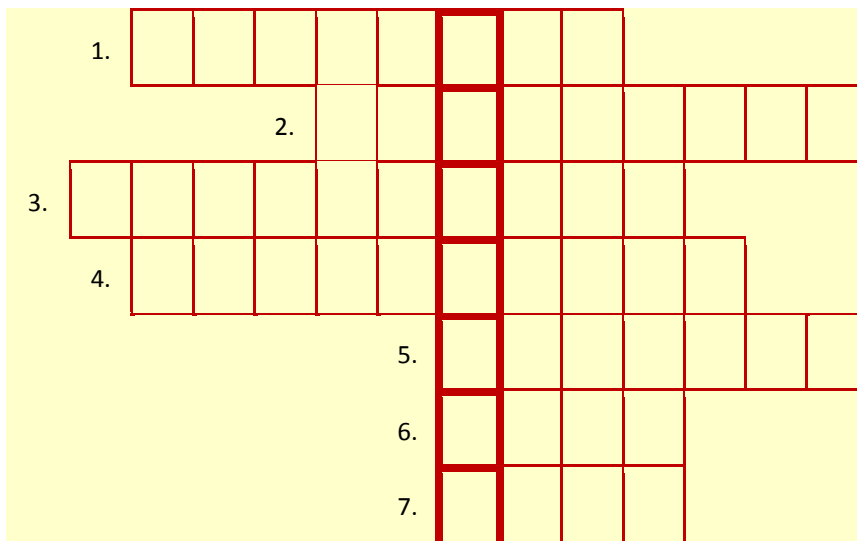
Prac.list. č.8 – Kvíz o európskej únii

Prac.list. č.9 – Známe pamiatky a budovy

Prac.list. č.1: Doprava

Doprava je súčasťou hospodárstva. Jej úlohou je **preprava** osôb, tovaru a nerastných surovín medzi miestami. Vďaka doprave sa vieme dostať za pomerne krátky čas na vzdialenejšie miesta. Dopravu tvoria **dopravné prostriedky**, napr. autá, vlaky, lode... a dopravné komunikácie, napr. cesty, koľaje, rieka a i. Dopravu môžeme rozdeliť z rôznych hľadísk, no najčastejšie ju delíme podľa dopravných prostriedkov.

TAJNIČKA

1. Dopravný prostriedok pohybujúci sa vo vzduchu.
2. Autobus, ktorý ide na elektrický pohon a má 2 "tykadlá".
3. Dopravný prostriedok s vrtulou na "hlave".
4. Dopravný prostriedok na koľajoch vo veľkých mestách.
5. Hromadný dopravný prostriedok, ktorý nejazdí po koľajniciach.
6. Pendolíno je zrýchlený .....
7. Päťmiestny osobný dopravný prostriedok.

Ako delíme dopravu podľa dopravných prostriedkov?

_____

_____

_____

_____

_____

V tejto úlohe si precvičíš prácu s internetom. Spoznáš webovú stránku www.cp.sk. Naučíš sa vyhľadávať informácie o dopravných spojeniach medzi jednotlivými sídlami. Vytvorením ..... (slová z osemsmierky), bližšie spoznáš svoje mesto alebo obec a možnosti dopravy v regióne.

O S E M S M E R O V K A

ROPA

CESTA

ELEKTRIČKA

ELEKTRINA

BICYKEL

RAMPA

KILOMETER

TROLEJBUS

ENERGIA

LOŽ

RAKETA

METER

OLEJ

BENZÍN

METRO

MINIBUS

R	O	P	A	C	E	S	T	A	E
I	L	N	Í	Z	N	E	B	L	S
L	E	K	Y	C	I	B	E	T	U
O	J	I	A	T	E	K	A	R	B
R	E	T	E	M	T	L	O	Ď	J
T	E	N	E	R	G	I	A	N	E
E	E	M	I	N	I	B	U	S	L
M	R	Č	A	P	M	A	R	Á	O
R	K	I	L	O	M	E	T	E	R
A	N	I	R	T	K	E	L	E	T

 _____✓ **Čo je to cestovný itinerár ?**

Cestovný itinerár je vlastne informačný leták, ktorý poskytuje žiakom, turistom a občanom dôležité informácie o meste alebo obci. Častou súčasťou cestovného itinerára bývajú informácie o doprave.

✓ **Ako by mal vyzerat'?**

Cestovný itinerár môže byť vo formáte (A3, A5), alebo vo forme skladačky, prípadne akéhokoľvek tvaru, podľa tvojej fantázie.

✓ **Ako ho môžete vytvorit'?**

Môžete ho vytvorit' pomocou počítača v programe Word, tiež ručne na papier pomocou písacích potrieb, fotiek, obrázkov atď.

✓ **Čo by mal obsahovat'?**

Cestovný itinerár, by mal obsahovat' tieto **informácie**: polohu a rozlohu mesta (obce), okres, kraj, počet obyvateľov, znak alebo erb, adresu mestského (obecného) úradu, webovú stránku sídla, emailovú adresu, meno primátora resp. starostu. **Možnosti dopravy**: ak ide o obec tak možnosti dopravy z obce do Šiah a späť, pokiaľ bývaš v Šiahách zisti dopravu do okresného mesta a späť. **Malú mapku** Slovenska, kde by bola vyznačená poloha tvojho sídla.

✓ **Čo sú to doplnkové informácie?**

Itinerár môže obsahovat' doplnkové informácie, ktoré vy považujete za dôležité a zaujímavé. Napríklad stručnú históriu sídla, kultúrne pamiatky, služby, možnosti turistiky, galérie a i. Je to len na vás čo si vyberiete.

Prac.list. č.3: **Doprava a internet**

Čo je to internet?

Internet je celosvetový systém vzájomne prepojených počítačových sietí. Pomocou neho sa môžeme dostať takmer k všetkým informáciám. Vedia ho využiť dospelí aj žiaci pri vyhľadávaní dopravných spojov.

Ako viem využiť internet v doprave?

Pomocou internetu si vieme naplánovať cestu, vyhľadať informácie o odchode a príchode autobusov, vieme zistiť cenu lístka, vzdialenosť v kilometroch, aj čas cesty.

Ako na to?

➔ Postupujte podľa návodu:

📁 Na pracovnej ploche počítača, si nájdite ikonu, ktorou spustíte internet. Najčastejšie sa používa vyhľadávač „Explorer“ alebo „Mozila“.

📁 Do riadku zapíšete adresu : www.cp.sk a potvrdíte enterom.

📁 Zvolíte si dopravný prostriedok, ktorým chcete cestovať a odkiaľ kam! Vyberiete z ponuky dátum a čas cesty, a keď to všetko máte, kliknite na ponuku **HLÁDAŤ**.

📁 V novom okne sa vám zobrazí výsledok hľadania, kde je zobrazená trasa cesty, číslo spoja, čas cesty, cena lístka, a tiež si viete pozrieť v ktorých dňoch autobus, či vlak premáva.

➔ **Zistite dopravné spoje do Šiah zo sídla, v ktorom žijete, prípadne z mesta Šahy do Levíc a späť.**

📁 **Zistené informácie zapíšte do tabuliek. Porozprávajte sa o nedostatkoch dopravy v regióne.**

Dopravné spoje zo Šiah do.....		Dopravné spoje do Šiah z.....	

📁 Napíšte aký dopravný prostriedok použijete (nehodiace prečiarknite): **AUTOBUS** **VLAK**

Prac.list. č.4: Dopravné značky

 K vybraným dopravným značkám sa pokúste napísať ich význam:

Prac.list. č.5: Európska únia

Európska únia ako spoločenstvo štátov používa svoje symboly, ktoré však nenahrádzajú národné symboly jej členských štátov. Viete, ktoré to sú?

 _____

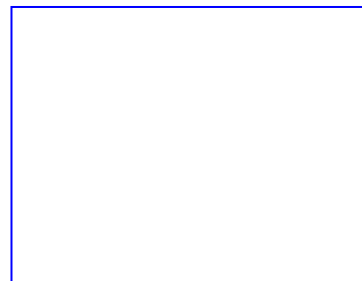
 _____

 _____

 Čo to je ?

„Tvorí ju kruh 12 zlatých hviezd na modrom pozadí, prijali ju v roku 1986.“ Nakresli do štvorčeka:

 Podľa viacerých tradícií predstavuje číslo dvanásť dokonalosť. Symbolizuje tiež počet mesiacov v roku a počet hodín na ciferníku. Kruh je okrem iného symbolom jednoty. Takto sa zrodila európska vlajka, ktorá predstavuje ideál jednoty európskych občanov.

 Ktoré štáty boli zakladajúcimi štátmi Európskej únie?

B _ _ _ _ K O

L _ _ _ _ _ S K O

F _ _ _ _ _ S K O

N _ _ _ _ K O

H _ _ _ _ _ S K O

T _ _ _ _ _ S K O

 Zvýrazni štáty,

ktoré sú monarchiou.

 Slovensko sa stalo členským štátom EÚ:

(zakrúžkuj správnu odpoveď)

A: 1. januára 2004

B: 1. mája 2004

C: 1. mája 2003

 Vstup Slovenska do EÚ priniesol niektoré zmeny. Pokúste sa doplniť čo sa vôbec nezmenilo:

➔ Úradným jazykom bude aj naďalej _____ jazyk.

➔ Budeme občanmi _____ .

➔ Slovensko zostane _____ štátom.

 Kedy Slovenská republika prijala Euro? _____ .

Prac.list. č.6: Štáty a vlajky EÚ

★ Pridelením obrysových máp k vlajkám vybraných štátov EÚ vytvorte správne dvojice:

★ **Prac.list. č.7: Zaujímavosti o EÚ** V Európe žije veľa národov. Každý z nich je iný, svojsky. Má svoje zvyky a tradície. Predstavím vám niektorých kamarátov z nich. Spoznáte ich?

Prvý kamarát varí chutné špagety.

Tretí kamarát zápasí s býkmi.

Piaty kamarát tancuje čardáš.

Siedmy kamarát má rád túlavý život.

Deviaty kamarát rád tancuje valčík.

Jedenásty kamarát pestuje pomaranče
a olivy.

Trinásty kamarát veľmi rád obchoduje.

Pätnásty kamarát spieva častušky.

Druhý kamarát pestuje tulipány a iné cibuľoviny.

Štvrtý kamarát vyrába trblietavé krištáľové sklo.

Šiesty kamarát počúva melodické šansóny.

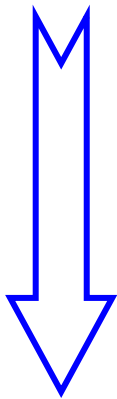
Ôsmy kamarát je pedantný a pracovitý.

Desiaty kamarát pripravuje výbornú čiernu kávu.

Dvanásty kamarát pravidelne o piatej popíja
čaj.

Štrnásty kamarát vyrába nádherné hodinky.

Šestnásty kamarát robí dobré oštiepky.

1.	T		L			N		
2.	H		L		N	Ď		N
3.	Š	P		N			L	
4.	Č		CH					
5.	M		Ď		R			
6.	F	R		N	C		Z	
7.	R		M					
8.	N		M		C			
9.	R		K		Š		N	
10.	T		R		K			
11.	G	R		K				
12.		N	G	L		Č		N
13.	P		L			K		
14.	Š	V		J	Č			R
15.	R		S					
16.	S	L		V		K		

★ **Utvorte správne dvojice. Do krúžkov priradte správne číslice.**

- 1 Germáni
- 2 Slovania
- 3 Ugrofíni
- 4 Románi

- Taliani, Francúzi
- Nemci, Angličania
- Česi, Slováci
- Fíni, Maďari

★ Podľa hviezd určite štáty v ktorých ležia uvedené mestá. Do tabuľky napíšte hlavné mesto týchto štátov.

Štát	Hlavné mesto		

★ Do mapy Európy dopíšte názvy európskych krajín. Štáty, ktoré sú členmi EÚ vyfarbíte modrou farbou štáty, ktoré nie sú súčasťou EÚ vyfarbíte červenou farbou.

www.graphicmaps.com

Europe

Name the Country!

1 _____	13 _____	25 _____	37 _____
2 _____	14 _____	26 _____	38 _____
3 _____	15 _____	27 _____	39 _____
4 _____	16 _____	28 _____	40 _____
5 _____	17 _____	29 _____	41 _____
6 _____	18 _____	30 _____	42 _____
7 _____	19 _____	31 _____	43 _____
8 _____	20 _____	32 _____	44 _____
9 _____	21 _____	33 _____	45 _____
10 _____	22 _____	34 _____	46 _____
11 _____	23 _____	35 _____	47 _____
12 _____	24 _____	36 _____	48 _____

Názov	Rozloha v km ²	Počet obyvateľov	Hlavné mesto
Alandy (Fínsko)	1 552	26 008	Mariehamn
Albánsko	28 748	3 544 841	Tirana
Andora	468	68 403	Andora la Vella
Belgicko	30 510	10 274 595	Brusel
Bielorusko	207 600	10 335 382	Minsk
Bosna a Hercegovina	51 129	3 964 388	Sarajevo
Bulharsko	110 910	7 621 337	Sofia
Česko	78 866	10 256 760	Praha
Čierna Hora	13 812	616 258	Podgorica
Dánsko	43 094	5 368 854	Kodaň
Estónsko	45 226	1 415 681	Tallin
Faerské ostrovy	1 399	46 011	Tórshavn
Fínsko	336 593	5 157 537	Helsinki
Francúzsko	547 030	59 765 983	Paríž
Gibraltár (UK)	5,9	27 714	Gibraltar
Grécko	131 940	10 645 343	Atény
Guernsey	78	64 587	St Peter Port
Holandsko	41 526	16 318 199	Amsterdam
Chorvátsko	56 542	4 390 751	Záhreb
Írsko	70 280	3 883 159	Dublin
Island	103 000	304 334	Reykjavík
Jersey	116	89 775	Saint Helier
Lichtenštajnsko	160	32 842	Vadúz
Litva	65 200	3 601 138	Vilnius
Lotyšsko	64 589	2 366 515	Riga
Luxembursko	2 586	448 569	Luxemburg
Macedónsko	25 333	2 054 800	Skopje
Maďarsko	93 030	10 075 034	Budapešť
Malta	316	397 499	Valletta
Man	572	73 873	Douglas
Moldavsko	33 843	4 434 547	Kišiňov
Monako	1,95	31 987	Monako
Nemecko	357 021	83 251 851	Berlin
Nórsko	324 220	4 525 116	Oslo
Poľsko	312 658	38 625 478	Varšava
Portugalsko	91 568	10 084 245	Lisabon
Rakúsko	83 858	8 169 929	Viedeň
Rumunsko	238 391	21 698 181	Bukurešť
Rusko	3 960 000	106 037 143	Moskva
San Marino	61	27 730	San Marino
Slovensko	48 845	5 422 366	Bratislava
Slovinsko	20 273	1 932 917	Ljubljana
Spojené kráľovstvo	244 820	59 778 002	Londýn
Srbsko	88 361	9 396 000	Beograd
Svalbard (Nórsko)	62 049	2 868	Longyearbyen
Španielsko	498 506	40 077 100	Madrid
Švajčiarsko	41 290	7 301 994	Bern
Švédsko	449 964	9 090 113	Štokholm
Taliano	301 230	57 715 625	Rím
Ukrajina	603 700	48 396 470	Kyjev
Vatikán	0,44	900	Vatikán

Otázky a úlohy:

1.) **Vedľa tabuľky očisluj štáty podľa ich rozlohy.**

2.) **Ktorý štát má najmenšiu rozlohu? Ukáž na mape, kde leží.**

3.) **Je Monako najmenší štát?**

4.) **Ktorý štát sa nachádza 11. (jedenácty) v poradí?**

5.) **Aké je hlavné mesto 33. štátu v poradí?**

6.) **Na ktorom mieste sa nachádza Slovenská republika?**

7.) **Koľko štátov má rozlohu väčšiu ako 100 000 km²?**

8.) **Nachádza sa Česká republika v prvej polovici zoznamu usporiadaného podľa veľkosti územia?**

9.) **Na ktorom mieste sa nachádza štát s hlavným mestom Atény?**

10.) **Koľko z uvedených štátov má viac ako 1 000 000 obyvateľov?**

11.) **Na ktorom mieste sa nachádza severný sused Slovenska?**

12.) **Rozloha celého svetadielu je 10 498 000 km². Zapiš tento údaj ako rozvinutý zápis čísla v desiatkovej sústave.**

13.) **Koľko štátov sa nachádza v Európe?**

14.) **Ktoré z týchto štátov si už navštívil?**

Tabuľka obsahuje Európske štáty usporiadané v abecednom poradí. Úlohy vypracujte do zošita.

Prac.list. č.8: Kvíz o Európskej únii

1. Koľko členov má európska únia? Symbolizujú hviezdíčky na vlajke únie počet jej členov?

- a, 27
- b, 12
- c, 23

2. Zorad' názvy pobaltských štátov EÚ v správnom poradí podľa poradia ich vlajok:

- a, Estónsko, Lotyšsko, Litva
- b, Lotyšsko, Estónsko, Litva
- c, Litva, Estónsko, Lotyšsko

3. Aká národnosť tvorí v Lotyšsku takmer 30% jeho obyvateľov?

- a, estónska
- b, poľská
- c, ruská

4. Ktoré z hlavných miest pobaltských štátov je hlavným mestom Estónska?

- a, Riga
- b, Vilnius
- c, Tallin

5. Ktorá z týchto vlajok bola pôvodnou vlajkou Československej socialistickej republiky?

- a, dnešná vlajka Slovinskej republiky
- b, dnešná vlajka Slovenskej republiky
- c, dnešná vlajka Českej republiky

6. Aké je hlavné mesto Poľka?

- a, Waršava
- b, Sarajevo
- c, Bratislava

7. Kedy sa členom EÚ stala Slovenská republika a s ňou aj ďalších 9 štátov ako Litva, Lotyšsko, Estónsko, Česko, či Slovinsko a Poľsko.

- a, 1. mája 2004
- b, 1. mája 1990
- c, 1. mája 1951

8. Ktoré boli posledné tri štáty, o ktoré sa EÚ rozšírila spolu s našou republikou?

- a, Maďarsko, Rakúsko, Nemecko
- b, Cyprus, Malta, Maďarsko
- c, Ukrajina, Rusko, Bielorusko

9. Ktoré dva štáty sa stali členmi EÚ 1. januára 2007?

- a, Bulharsko a Rumunsko
- b, Maďarsko a Chorvátsko
- c, USA a Kanada

10. Ktoré z nasledujúcich štátov EÚ majú menej obyvateľov ako Slovensko?

- a, Nemecko, Česko, Poľsko
- b, Litva, Lotyšsko, Estónsko
- c, Francúzsko, Rakúsko, Veľká Británia

11. Ktoré jazyky patria k západoslovanským jazykom?

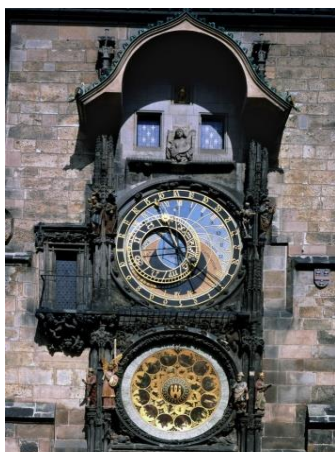
- a, český, slovenský, poľský a lužická srbčina
- b, maďarský, nemecký a francúzsky
- c, ruský, bieloruský a ukrajinský

12. Medzi aké jazyky patrí maďarčina?

- a, germánske
- b, slovanské
- c, ugrofínske

Prac.list. č.9 : Známe pamiatky a budovy

★ Pomenujte obrázky a dopíšte v ktorom štáte sa pamiatky mesta nachádzajú.

★ Pokúste sa napísať pamiatky, ktoré poznáte vo vašom okolí. Uveďte čím sú zaujímavé? V akom stave sú?

Internetové odkazy:

<http://www.specialeyes.co.nz/wp-content/uploads/2013/08/effective-internet-marketing.jpg>

<http://www.mundo.cz/belgie/brusel>

<http://coolplaneta.com/2010/02/eiffelova-veza/>

<http://travelioo.com/images/united-kingdom/big-ben>

<http://www.prazsky.cz/orloj/>

<http://dromedar.topky.sk/gl/148023/1037255/Brandenburska-brana>

<http://www.jkbus.otn.cz/zajezd/258870/>

<http://aktualne.atlas.sk/pozrite-si-bratislavu-z-vtacej-perspektivy/archiv/foto/13>

<https://www.google.sk/search?q=budape%C5%A1%C5%A5&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=XWwoU9qmN8ua0AXR7oDQAg&ved=0CAcQAUoAg&biw=1280&bih=705#q=holandsko&tbm=isch&facrc=&imgdii=&imgc=dO5gJPClz2sqBM%253A%3BIZPxFcDpsqj9M%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.plavby.info%252Fplavby%252Fmsc-magnifica-skotsko-anglie-francie-belgie-365631%252F%3B1024%3B682>

<http://www.bratislava-photos.com/novy-most>

<http://europskaunia.sulik.sk/europska-unia-eu/vznik-europskej-unie/>

<http://www.iconhot.com/icon/fresh-add/05-3.html>

<http://www.olds.cz/?441,vlajky-statni-prapory-staty-sveta>

http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/germany/index_cs.htm

http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/italy/index_sk.htm

http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/france/index_sk.htm

http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/denmark/index_sk.htm

http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/ireland/index_sk.htm

http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/luxembourg/index_sk.htm

http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/germany/index_sk.htm

http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/belgium/index_sk.htm

http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/unitedkingdom/index_sk.htm

http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/sweden/index_sk.htm

http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/spain/index_sk.htm

